

Meilelės šaltiniai

Turistinė vertė

Sinonimai

Nėra

Koordinatės

Pirmas ištakos židinytis:
LKS: 584597; 6134127

Antras ištakos židinytis:
LKS: 584519; 6134004

Adresas

Molėtų r. sav., Alantos sen.,
Meilelės kaimas, Šilinkos
miškelio pietinis pakraštys

Versmės dviem šaltiniuotais židiniiais atsiveria keliasdešimt metrų į rytus nuo malūno (statytas 1856 m.) su užtvanka ant Alantos upelio.

Jos veržiasi nedidelio Meilelės upeliūkščio (dešinysis Alantos intakėlis) lėkštame paslėnyje, kurio tėkmeles tuoj pat „sugauna“ šalia esantis malūno tvenkinukas

Aplinka

Rytų Aukštaičių aukštumos vakarinė pašlaitė, Rubikių–Molėtų kalvota moreninė aukštuma. Čia greta už smėliais (aIV, fIIIb1) užpildyto, pakopiškai vandens erozijos įgramzdinto, kitų geologinių procesų regeneruoto, apie 300 m pločio dubaklonio pavida-lo, o ties Alantos miesteliu net iki 2 km išplatėjančio Virintos senslėnio su Alantos žemupio vingiais, į vaizdingas miškingesnes tolas P kryptimi aukštėjančiai (iki 145–155 m NN) kyla vidutiniškai kalvotas ir gūbriuotas kraštinių ledyninių (gtIIIb1) darinių reljefas. Per ilgus laikmečius jo paviršius kiek aplygintas, raižytumo bruožai sušvelnėję, didesnes pakilumas iškelia tvirtas riedulingas moreninis priemolis. Šaltiniuoti židiniai atsiveria nuo šiaurinės Jurgiškio–Semeniškio moreninių kalvų papėdės pusės žemiau įkritusioje durpingoje įlomėje, kur kiek toliau jos sujaukto priemolio kalvose paslėpti smėlingi vandens lėšiai, įsotinti divalentės geležies. Į trumpus išsišakojusius su užsistovintu vandeniu griovius iš po žemės kelių susiradęs vanduo gauna deguonies,

todėl ištakos versmėse iš jo nusėda raudonai rudos trivalentės geležies hidroksido nuosėdos. Šaltiniavimas atsiveria pievų pakraščiais ties melioruotais grioviais. Viena atsiveria ir srovėna keliomis versmelėmis paties griovio dugne ir krantelyje, kita kiek toliau – apie 3–4 m nuo palaukės griovio, negilioje 1–1,5 m skersmens vandens sklidinoje duobutėje. Ištakos židiniai atsiveria maždaug 125–130 m NN aukštyje. Vanduo iš jų grioviais nuteka vakarų ir šiaurės vakarų kryptimi ir upeliu įsilieja į Meilelės tvenkinį.

Dabartinė būklė, kaptazas

Šaltinių aplinka tvarkinga, natūrali. Aplink pievos, vietomis apsikaisę lapuočių miškėliais ir tankiai išraižytos krūmuose slypinčių griovių. Šaltiniai nekaptuoti, dažniau nelankomi. Nėra nuorodų. Nuo keliuko, atvedusio prie Meilelės malūno, į R–PR 150–200 m. Vanduo susilieja išplovomis (grioviais) ir Meilelės upeliu įteka į malūno tvenkinį.

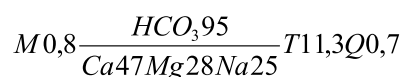
Vandens fizikinės savybės

Vanduo skaidrus, bekvapis. Žemiau patvenktoje bebrų „balutėje“ pasidrumstęs (pilkšvas). Griovys iki pat bebrų „suręstos“ užtvankėlės gausiai padengtas rūdžių gumulais, dugne raudoni nuo geležies akmenukai. Versmės vizualiai rekognoskuotos (2009 m. gegužės mėn.). Dujų išsiskyrimo reiškinių nepastebėta. Lauko tyrimai mobiliu matuokliu nevykdyti.

Vandens cheminės savybės

Vanduo gėlas, turi daug mineralinių medžiagų (559–576 mg/l), kietas (bendrasis kietumas 6,02–6,34 mg-ekv/l), pasižymi karbonatiniu, lengvai pašalinamu kietumu. Vandenyje neaptikta nitritų, amonio koncentracija 0,7–1,0 mg/l, aptiktas padidėjęs kiekis organinės medžiagos (permanganato skaičius 5,6–5,9 mg/l). Jame labai didelė geležies jonų koncentracija. Geležies spalva nusidažęs visas griovio dugnas, nes pačiose versmelių ištakose bendrosios geležies koncentracija vandenyje net 10–11 mg/l.

Cheminės sudėties formulė (ekv/%)

Nustatomo komponento pavadinimas	Nustatyta vertė		
	mg/l	mg-ekv/l	ekv. proc.
Ištirpusių mineralinių medžiagų suma	559		
Sausoji liekana 180 °C	355		
Bendrasis kietumas	6,02		
Karbonatinis kietumas	6,02		
Nekarbonatinis kietumas	0,00		
Anijonai:			
Chloridai, Cl ⁻	6,29	0,18	2,51
Sulfatai, SO ₄ ²⁻	14,81	0,31	4,33
Hidrokarbonatai, HCO ₃ ⁻	407,00	6,67	93,16
Nitritai, NO ₂ ⁻	0,00	0,00	0,00
Nitratai, NO ₃ ⁻	0,00	0,00	0,00
Kationai:			
Natris, Na ⁺	18,81	0,82	11,73
Kalis, K ⁺	4,20	0,11	1,57
Kalcis, Ca ²⁺	85,89	4,29	76,61
Magnis, Mg ²⁺	20,98	1,73	24,75
Amoniakas, NH ₄ ⁺	1,00	0,04	0,57
Kitos analitės:			
pH, pH vienetai 20 °C	7,22		
Permanganato skaičius, mg O/l	5,60		
Bendroji geležis, mg/l	11,00		
Savitasis elektros laidis, μS/cm	510		

Tautosakinės, kraštotyrinės, istorinės žinios

Šaltinius parodyti ir papasakoti ne tik apie juos, bet ir apie dvarą, gali Alantos krašte savu tapęs Aleksejus Semionovas. Garbaus amžiaus naujasodiškis Alantos dvare gyveno nuo 1947 m. ir buvo antrasis čia įsikūrusios bibliotekos vedėjas.

Tipas

Krintantys šlaitiniai

Režimas

Nuolatinio veikimo (sausmečiu ištaka labai sumenkėja)

Vandeningumas

Mažo vandeningumo (mažiausi), vizualiai debitas – 0,001–0,01 l/s arba apie 1 m³/d

Vandens tipas

Kalcio, magnio, natrio hidrokarbonatinis

Aprašė:

P. Gedžiūnas,
Z. Zanevskij, 2009